

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2021/015 van 26 maart 2021

INLEIDENDE SAMENVATTING

Schooltoeslag – Domicilie ex-echtgenoten op ijkdatum 31 augustus – Laattijdige verhuis ten gevolge van de COVID-19-pandemie en de coronamaatregelen

Inzake het domicilie van de ex-echtgenoten op de ijkdatum voor de schooltoeslag meent de Geschillencommissie dat gelet op de nieuwe - waarachtige en voldoende gestaafde - elementen waaruit blijkt dat de verzoekster niet kon verhuizen gelet op vertragingen bij wezenlijk belangrijke werkzaamheden in de nieuwe woning van de verkopers (te wijten aan de COVID-19-pandemie en de daarbij horende maatregelen) er door deze onvoorziene omstandigheid die buiten de controle van de betrokkene ligt en die de nakoming van de verbintenis geheel onmogelijk maakt, sprake is van overmacht.

OPGROEIEN REGIE
GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2021/015

26 maart 2021

REPERTORIUMNR. GC/21/A0001

INZAKE : .....

- Verzoekster -

TEGEN :

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoekschrift dat door verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 4 januari 2021 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 3 december 2020;

Gelet op de stukken die verzoekster nog bijbracht per e-mail d.d. 8, 12, 20 en 21 januari 2021, naar aanleiding van de vraag van het secretariaat van de Geschillencommissie;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 1 februari 2021 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 26 maart 2021 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster de zitting van 26 maart 2021 digitaal bijwoont;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 26 maart 2021 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verzoekster en de heer ..... traden in het huwelijk op ..... 2014.

Uit hun relatie werden twee kinderen geboren, m.n.:

- ..... (° .....2007);
- en ..... (° .....2009).

Verzoekster en de heer ..... zijn bij vonnis d.d. 13 mei 2020 van de rechtbank van eerste aanleg te ..... met onderlinge toestemming uit de echt gescheiden. De regelingsakte echtscheiding onderlinge toestemming dateert van 20 maart 2020. Op 16 juni 2020 is het vonnis in kracht van gewijsde gegaan en werd de echtscheiding overgeschreven in de registers van de Burgerlijke Stand.

Verzoekster stelt dat het de bedoeling was om in de zomer van 2020 te kunnen verhuizen met haar dochters, maar dat dit door de maatregelen omwille van Covid-19 niet mogelijk was (geen huisbezoeken mogelijk, verhuisfirma's konden niet worden ingeschakeld). Verzoekster stelt daardoor langer in de voormalige gezinswoning (.....) te hebben moeten verblijven, waar ook de heer ..... gedomicilieerd is.

Vanaf 26 oktober 2020 is verzoekster, samen met haar dochters ..... gedomicilieerd te .....

Verwerende partij stelt dat er geen schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021 kan worden toegekend omdat er wordt gekeken naar de situatie op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie. Op dat ogenblik was verzoekster nog gedomicilieerd bij de papa van de kinderen en is er op basis van de gezamenlijke inkomsten van hen beiden geen recht op de schooltoeslag.

3. Standpunt van verzoekster:

In haar e-mail d.d. 4 januari 2021 aan het secretariaat van de Geschillencommissie stelt verzoekster het volgende:

“Via deze weg hier wil ik graag beroep instellen bij de Geschillencommissie en dit betreffende mijn vraag omtrent het recht (en alsnog toekennen) op studietoelagen voor mijn dochtertjes die ik eerder reeds indiende bij het kinderbijslagfonds.

Ik licht graag even toe hierna.

De papa van mijn meisjes en ikzelf gingen in 2020 uiteen.

In bijlage bij deze mail vindt u de nodige documenten die dit staven zoals EOT, bekrachtiging burgerlijke stand en vonnis EOT door de rechtbank van eerste aanleg.

Zoals u kunt zien, ondertekenden we de EOT op 20/03/2020. De registratie hiervan in DABS gebeurde op 13/05/2020 – datum kracht van gewijsde is 16/06/2020 (zie afschrift).

Opzet was om tijdens de zomer van 2020 te kunnen verhuizen samen met mijn meisjes maar helaas strooiden Corona en de bijhorende maatregelen hier roet in het eten (er mochten bijvoorbeeld geen huisbezoeken doorgaan, verhuisfirma's mochten ook niet worden ingeschakeld enz.). Vandaar dat ik nog even langer dan aanvankelijk voorzien kon blijven inwonen bij de papa van mijn meisjes en we dus op 30/08/2020 nog steeds geregistreerd stonden als 'samenwonend' maar dit dus enkel op papier/ administratief het geval was, bij wijze van spreken.

Intussen heb ik recht op zowel een sociale toeslag bovenop de kinderbijslag die eerder van toepassing was en kreeg ik ook een coronatoeslag, wat denk ik voldoende aantoont dat we het niet heel erg breed hebben.

Zoals u kunt nalezen in bijgevoegde EOT is er een kindregeling 10/ 4 van toepassing (de meisjes verblijven dus 10 dagen bij mij en 4 bij hun papa) waardoor (zie pagina 5 van de EOT) het Groeipakket en alle andere uitkeringen voor onze meisjes hier werden toegekend aan mezelf.

Ik diende mijn vraag omtrent recht op studietoelagen in bij het kinderbijslagfonds die zich ook informeerde bij hun jurist wat ze hiermee konden doen, aangezien de uitzonderingsmaatregelen omwille van Corona na 30/06 helaas niet meer werden verlengd.

Louter op basis van inkomen bevestigen zij ook het recht hierop, enkel de datum van samenwoont is dus nu een heikel punt.

De juriste van mijn notaris evenals het justitiehuis en de juridische dienst van het kinderbijslagfonds, raadden me daarom aan om via jullie beroep aan te tekenen met de vraag of dit alsnog zou kunnen rechtgezet worden aangezien dit hier louter om overmacht omwille van Corona gaat (en dus buiten mijn wil om, als rechtstreeks gevolg van de huidig heersende pandemie en bijhorende maatregelen).

Ik snap écht waar dat jullie zich ook dienen te baseren op wetgeving maar hoop oprecht dat in tijden als deze nu (wat als alleenstaande ouder ook zeker geen evidentie is) hiermee rekening kan worden gehouden.

Ik wil dan ook vriendelijk verzoeken om, op basis van de datum feitelijke scheiding, de mogelijkheid te bekijken om dit alsnog te kunnen rechtzetten."

Op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie bezorgde verzoekster nog bijkomende stukken, evenals de weigeringsbeslissing per mail van verwerende partij en het mailverkeer dat werd uitgewisseld tussen haar en de uitbetalingsactor.

Ter zitting verstrekte de verzoekster – onder meer in antwoord op de diverse vragen van de voorzitter en de leden van de Geschillencommissie – een gedetailleerde toelichting en verduidelijking betreffende de omstandigheden van haar laattijdige verhuis.

Meer bepaald lichtte de verzoekster toe dat ten gevolge van een belangrijke vertraging gelieerd aan de COVID-19 pandemie en de coronamaatregelen (o.m. probleem inzake levering uit het buitenland van stukken voor de vloerverwarming in de nieuwe woning van de verkopers), de met de verkopers overeengekomen verhuisdatum op 1 augustus 2020 niet kon gerespecteerd worden aangezien de verkopers zelf hun nieuwe woning nog niet konden betrekken. De verzoekster gaf daarbij aan dat er

op dat moment in augustus geen enkele richttijd kon gegeven worden dienaangaande en er vanaf september een bijkomende vertraging is ontstaan door de nieuwe coronamaatregelen die vanaf dan van toepassing waren, waardoor de verzoekster uiteindelijk pas tijdens de herfstvakantie is kunnen verhuizen. Ingevolge de vraag van de Geschillencommissie naar eventueel mailverkeer met de verkoper die haar betoog zou kunnen staven of een verklaring op eer van de verkopers, bracht de verzoekster na de zitting per e-mail d.d. 27 april 2021 volgende verklaring d.d. 13.4.2021 van de verkopers van de woning, mevrouw ..... en de heer ....., bij:

“Hierbij verklaren ..... en ....., verkopers van de woning gelegen op het ..... te ....., dat het de oorspronkelijke bedoeling was om de geplande verhuis te laten doorgaan tijdens de zomervakantie 2020. Echter, gezien de Coronamaatregelen die toen van kracht waren, liepen de verbouwingen aan de nieuwe woning vertragingen op waardoor ook de verhuisdatum werd uitgesteld (en bijgevolg verlegd) naar een latere datum na augustus 2020.

Dit zorgde ervoor dat ..... ook pas later dan voorzien de woning gelegen op het ..... kon betrekken.”

4. Standpunt van de uitbetalingsactor:

- E-mail d.d. 03.12.2020 van verwerende partij aan verzoekster:

“... Vanaf het schooljaar 2019-2020 wordt de studietoelage voor het kleuter-, lager en secundair onderwijs uitbetaald door de kinderbijslagfondsen. De studietoelage wordt voor ieder kind automatisch onderzocht, je hoeft hier zelf niets voor te doen.

Voor de berekening van de studietoelage voor het schooljaar 2020-2021 moeten wij rekening houden met de gezinssituatie op 31/08/2020. Op 31/08/2020 vormde je nog samenwoonst met ..... Wij moeten dan ook rekening te houden met jullie gezamenlijke inkomsten. Bij nazicht is gebleken dat jullie gezamenlijke inkomsten het grensbedrag overschrijden, waardoor er voor het schooljaar 2020-2021 geen recht is op een studietoelage voor .....”

- E-mail d.d. 11.12.2020 van verwerende partij aan verzoekster:

Verzoekster mailde nog verschillende keren met verwerende partij daaromtrent en bezorgde de EOT-akte, evenals de registratie van de echtscheidingsakte in de registers van de burgerlijke stand.

Daarop mailde verwerende partij op 11 december 2020 het volgende aan verzoekster:

“Het document in bijlage geen vonnis, maar een afschrijft van registratie in de databank DABS (burgerlijke stand). Wij hebben rechtstreeks toegang tot deze gegevens, het is niet nodig hiervan een bewijs te bezorgen.

Zonder bekrachtiging door een vonnis kunnen wij geen rekening houden met de akte van de notaris. Het vonnis is normaal slecht 1 pagina waarin gemeld wordt dat de afspraken die gemaakt werden bij de notaris worden bekrachtigd door de rechtbank.

Datum van echtscheiding heeft echter geen invloed op onze beslissing. We houden rekening met alle personen die op 31/08/2020 op uw adres staat ingeschreven Er moet dus niet aangetoond worden wat uw burgerlijke staat was op 31/08/2020, maar wel wie er op uw adres verbleef.

Aangezien ..... op 31/08/2020 op uw adres staat ingeschreven moeten wij uit gaan van het vermoeden dat jullie een samenwoning vormden op 31/08/2020. Er moet dus weerlegd worden aan de hand van bewijsstukken dat je geen feitelijk gezin vormde met ..... op 31/08/2020."

- E-mail met standpunt d.d. 09.02.2021 van verwerende partij aan het secretariaat van de Geschillencommissie Groeipakket:

"(...) Mevrouw verhuisde pas op 26 oktober 2020. Dat is meteen de reden waarom ze recht opende op sociale toeslag (zwaartepunt bij haar dus 100 % beoordeling op basis van haar feitelijk gezin) en de tweede ronde van de coronatoeslag. Wat de schooltoeslag betreft, nemen we de situatie op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie (hier dus 2020 – 2021) mee in rekening om te onderzoeken of er recht is of niet (zie het recent gewijzigde artikel 25 Groeipakketdecreet). Aangezien mevrouw toen nog gedomicilieerd stond bij de papa van de kinderen was dit noodzakelijkerwijze de feitelijke toestand die we in aanmerking moesten nemen (zie art. 3, § 2 BVR SEPAR) de vorming van dit feitelijk gezin kan nooit weerlegd worden omdat het gaat om mama en papa met een gemeenschappelijk kind die samenwonen (art. 3, § 2 in fine BVR SEPAR)."

5. Beoordeling in rechte:

5.1 De selectieve participatietoeslag - regelgeving

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet:

"Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling."

Artikel 25 Groeipakketdecreet bepaalt voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen voor het schooljaar 2020-2021:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort, te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

(...)”

Uit de Memorie van Toelichting blijkt de ratio legis van de selectieve participatietoelag als extra financiële ondersteuning voor de schoolkosten voor gezinnen met een beperkt inkomen als volgt:

“Dit is een jaarlijkse financiële tegemoetkoming om een bijdrage te leveren aan de democratisering van het onderwijs, en die onder bepaalde voorwaarden wordt toegekend aan de leerling ter ondersteuning van zijn deelname aan het onderwijs, of aan de student, bovenop de studietoelage ter ondersteuning van zijn deelname aan het hoger onderwijs.”

In Toelichtingsnota 13 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket van 29 januari 2021 betreffende de vaststelling en betaling van de selectieve participatietoelag (schooltoelag) vanaf het schooljaar 2020-2021 lezen we het volgende met betrekking tot de toestand op 31 augustus:

“(...

Het is telkens de situatie op basis van het domicilie van de rechthebbende leerling op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie, die bepalend is voor de definitieve vaststelling van het recht op schooltoelag.

(...)

Voor de definitieve vaststelling van het recht op schooltoelag voor een schooljaar wordt rekening gehouden met de SEPAR-familie op 31 augustus van het kalenderjaar waarin het betrokken schooljaar zal aanvangen.

(...)

*De spildatum voor definitieve vaststelling van de Separ-familie **is 31 augustus van het jaar waarin het schooljaar aanvangt**. Bij de toekenning van de schooltoelag wordt bijgevolg rekening gehouden met de actuele gegevens.”*

De ratio legis van de ijkdatum op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar (2020-2021) is terug te vinden in de toelichting bij het Decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat de selectieve participatietoelagen betreft, als volgt:

“Het groepakket omvat een selectieve participatietoelag (de schooltoelag) voor kinderen die onderwijs volgen in een onderwijsinstelling die door de Vlaamse Gemeenschap wordt erkend, gefinancierd of gesubsidieerd, en die opgroeien in een gezin met een laag inkomen. Het bedrag van de schooltoelag hangt af van het gezinsinkomen, de opleiding van de leerling en de gezinssamenstelling.

De schooltoeslag wordt automatisch per jaar toegekend en wordt uitbetaald bij het begin van het schooljaar. In de regelgeving van het beleidsdomein Onderwijs ligt het ijkmoment, dat is het tijdstip waarop de gezinssamenstelling wordt gecontroleerd, op 31 december van het lopende schooljaar. Die datum werd overgenomen in het groeipakket¹.

In de periode tussen het begin van het schooljaar waarop de schooltoeslag betrekking heeft en 31 december van dat schooljaar, kan er echter een wijziging van de gezinssamenstelling optreden die een impact heeft op het bedrag van de schooltoeslag:

- sommige gezinnen hebben initieel een te laag bedrag ontvangen en er wordt nadien (na 31 december) een bepaald bedrag bijgepast;*
- andere gezinnen hebben initieel een te hoog bedrag ontvangen en er wordt nadien (na 31 december) een deel van het bedrag teruggevorderd.*

Om dat te vermijden is het vanuit het oogpunt van de automatische rechtentoekenning logischer om rekening te houden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Op die manier kan meteen het correcte bedrag worden uitbetaald en hoeft er geen geld worden teruggevorderd. Bovendien wordt vermeden dat de meest kwetsbare gezinnen met kinderen die de toeslag snel nodig hebben, op basis van gedateerde informatie over hun gezinssamenstelling eerst een te laag bedrag ontvangen. Dat is nooit wenselijk, maar zeker niet tijdens (de nasleep van) de COVID-19-pandemie, die hoe dan ook al een negatief effect heeft op de financiële situatie van vooral gezinnen met een laag inkomen.

Ook voor de beoordeling van de sociale toeslag wordt gekeken naar de meest recente gezinssamenstelling en wordt de toekenning daarop gebaseerd. (...)"

Art. 3 van het BVR Selectieve Participatietoelagen bepaalt met betrekking tot het 'gezinsbegrip' het volgende:

"§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 37, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van beide personen aan wie de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald voor een leerling, die dezelfde woonplaats hebben.

§2. In deze paragraaf wordt verstaan onder feitelijk gezin: een leefeenheid waarin twee personen die geen bloed- of aanverwanten tot en met de derde graad zijn, samenwonen en samen een huishouden regelen, hetzij financieel, hetzij op een andere ondersteunende manier.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de persoon die dezelfde woonplaats heeft als een leerling en de persoon met wie die persoon een feitelijk gezin vormt als de selectieve participatietoelagen worden uitbetaald aan één persoon alleen of aan twee personen die niet op hetzelfde adres wonen.

(...).

---

¹ Volledigheidshalve kan hier gemeld worden dat artikel 25 werd gewijzigd door het decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, met inwerkingtreding op 1 augustus 2020 voor de toekenning van de selectieve participatietoelagen vanaf het schooljaar 2020-2021. Voordien luidde het artikel 25 als volgt: "Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie."

Het samenwonen, vermeld in het eerste lid, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

De volgende documenten worden als officieel document als vermeld in het vijfde lid, aanvaard:

1° een ontvangstbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, §1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 betreffende de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om het Rijksregister te weerleggen, vermeld in het zesde lid, aanvullen.

(...)

De vorming van een feitelijk gezin, vermeld in het achtste lid, kan weerlegd worden door:

1° een huurovereenkomst tussen de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de persoon met wie hij samenwoont;

2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoning;

3° een attest van detentie;

4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een van de personen, vermeld in paragraaf 2, vierde lid, 1°, is;

5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;

6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;

7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, met dezelfde woonplaats;

8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, en de niet-verwante persoon in zijn gezin;

9° het feit dat de niet-verwante persoon zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin komt van de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald;

10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;

11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie, afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;

12° een vaststelling van een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

13° een controle door de gezinsinspecteur.

In het negende lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant tot en met de derde graad is.

Een gezinsinspecteur staft de verklaringen, vermeld in het negende lid, 6°, 7° en 8°, altijd met een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst, van bewijsmiddelen om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen vermeld in het negende lid, aanvullen.

De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de persoon aan wie de selectieve participatietoeslag wordt uitbetaald, samenwoont met een persoon die aan een van de volgende voorwaarden voldoet:

1° een persoon met wie hij een gemeenschappelijk kind heeft;

2° een persoon met wie hij samen de gezinswoning heeft gekocht of gebouwd.”

Volledigheidshalve merkt de Geschillencommissie op dat verzoekster op zich niet betwist dat het inkomen van haar en de heer ..... zich boven het grensbedrag bevindt om recht te hebben op de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021. Er zal dan ook niet verder ingegaan worden op de financiële voorwaarden, maar enkel op de vraag of er al dan niet kan worden afgeweken van de gezinstoestand van verzoekster op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie op basis van een vermeende overmachtssituatie waarop verzoekster zich beroept.

5.2 Toepassing op het huidige dossier

De Geschillencommissie stelt vast dat verzoekster op 31 augustus 2020 nog gedomicilieerd was op het adres te ....., samen met ..... en hun gemeenschappelijke 2 kinderen ..... Verzoekster betwist dat overigens ook niet, maar stelt dat dit te wijten is aan overmacht, aangezien zij door de COVID-19 pandemie en de bijhorende maatregelen niet eerder kon verhuizen.

Het feit dat verzoekster en de heer ..... op 31 augustus 2020 reeds uit de echt waren gescheiden, doet niet ter zake. Zoals verwerende partij aangeeft, is het niet de burgerlijke staat van betrokkene die van belang is voor de toekenning van de schooltoeslag, maar wel het domicilieadres op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Zoals verwerende partij ook aangeeft in haar standpunt, kan i.c. de vorming van een feitelijk gezin niet weerlegd worden aangezien verzoekster en de heer ..... gemeenschappelijke kinderen hebben.

De Geschillencommissie stelt bijgevolg vast dat er op basis van de regelgeving geen uitzonderingen werden voorzien om af te wijken van de spildatum 31 augustus 2020.

5.3 Overmacht

I.c. beroept verzoekster zich op overmacht (Covid-19 en de daarbij horende maatregelen) om te stellen dat er geen rekening dient/kan te worden gehouden met haar toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Opdat er sprake zou zijn van overmacht, wordt er algemeen aangenomen dat er sprake dient te zijn van:

- een **onvoorziene** omstandigheid
- die **buiten de controle** van de partij die moet uitvoeren ligt
- en die de nakoming van de verbintenis geheel **onmogelijk** maakt.

Het eenvoudige verzwaren of moeilijker worden is bijgevolg niet voldoende.²

---

² In de bijdrage [VYNCKE, H., Woninghuur en studenthuur ten tijde van het coronavirus. Covid-19: verplichtingen van partijen en het einde van de overeenkomst, TBBR 2020, afl. 6, 325-337](#), wordt het begrip 'overmacht' gedefinieerd en uitgelegd.

- **COVID-19 maatregelen met betrekking tot de toelagen in het kader van het gezinsbeleid**

De enige maatregelen die de Vlaamse Regering heeft genomen op het vlak van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, werden genomen bij Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 30 april 2020 tot vaststelling van maatregelen ten gevolge van de uitbraak van het COVID-19-virus, wat betreft de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

cf. Dit besluit voorziet in een aantal dringende maatregelen op basis waarvan leerlingen/studenten die omwille van de coronacrisis hun recht op gezinsbijslagen zouden verliezen of zouden terugvallen op hun recht als schoolverlater, wat niet zou zijn gebeurd indien deze noodsituatie niet zou hebben plaatsgevonden, toch hun recht op gezinsbijslagen behouden gedurende deze periode van noodsituatie.

De periode van noodsituatie is gebaseerd op de noodsituatie die bepaald werd in de Wet van 27 maart 2020 die machtiging verleent aan de Koning om maatregelen te nemen in de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 (B.S. 30 maart 2020) die liepen tot 30 juni 2020. Zoals verzoekster zelf ook aangeeft werd deze termijn niet verlengd.

De Vlaamse Regering nam bijgevolg geen besluiten die een invloed kunnen hebben op het dossier van verzoekster.

De Geschillencommissie stelt bijgevolg vast dat er in de periode vanaf 30 juni 2020 geen sprake meer was van een periode van noodsituatie.

- **Mogelijkheid om te verhuizen en woningen te bezichtigen**

Bij Ministerieel Besluit d.d. 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (B.S. 23.03.2020) werd bepaald welke bedrijven beschouwd dienen te worden als cruciale sectoren en essentiële diensten, zoals opgenomen in de bijlage bij het besluit.

In de bijlage wordt het volgende bepaald met betrekking tot de handelszaken, private en publieke bedrijven en diensten die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de vitale belangen van de Natie en de behoeften van de bevolking (hierna essentiële dienstverlening genoemd):

*“De handelszaken, private en publieke bedrijven en diensten die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de vitale belangen van de Natie en de behoeften van de bevolking, zijn de volgende:
(...)”*

- De taxidiensten, de diensten van het openbaar vervoer, het spoorvervoer van personen en goederen, andere vervoersmodi van personen en goederen en logistiek, en de essentiële diensten ter ondersteuning van deze transportmodi.

(...)”

In de bijlage bij het Ministerieel Besluit d.d. 03 april 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID - 19 te beperken (B.S. 03.04.2020), lezen we het volgende met betrekking tot de essentiële dienstverlening:

Voor de private sector, wordt bovenstaande lijst vertaald naar de paritaire comités.	Beperkingen
140.05 Paritair subcomité voor de verhuizing	Beperkt tot verhuizingen, voor zover ze dringend en noodzakelijk zijn, of verbonden met medische, sanitaire of ziekenhuisnoden.

Bij Ministerieel besluit d.d. 8 mei 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (B.S. 08.05.2020) werden de regels vanaf 11 mei 2020 versoepeld. Alle ondernemingen mochten openen mits de nodige maatregelen werden getroffen, met uitzondering van diegene die uitdrukkelijk werden opgesomd als zijnde gesloten.

"Artikel 1.

Artikel 1 van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, wordt vervangen als volgt:

" § 1. De ondernemingen die goederen of diensten aanbieden aan consumenten mogen openen, onder de voorwaarden bepaald in dit besluit. (eigen onderlijning)

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

- "onderneming": elke natuurlijke of rechtspersoon die op duurzame wijze een economisch doel nastreeft ;
- "consument": elke natuurlijke persoon die handelt voor doeleinden die niet onder zijn commerciële, industriële, ambachtelijke activiteit of activiteit van een vrij beroep vallen.

In afwijking van het eerste lid, zijn de volgende ondernemingen gesloten, met inbegrip van wat betreft dienstverlening aan huis:

- 1° de schoonheidssalons;
- 2° de niet-medische pedicurezaken;
- 3° de nagelsalons;
- 4° de massagesalons;
- 5° de kapperszaken en barbiers;
- 6° de wellnesscentra, met inbegrip van sauna's;
- 7° de fitnesscentra;
- 8° de tatoeage- en piercingsalons;
- 9° de casino's, speelautomatenhallen en wedkantoren.

§ 2. In alle in paragraaf 1, eerste lid, bedoelde ondernemingen moeten de nodige maatregelen getroffen worden om eenieder te beschermen tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19, met inbegrip van de toepassing van de regels van social distancing, in het bijzonder het behoud van

een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon.

Deze ondernemingen kunnen enkel klanten ontvangen overeenkomstig de volgende modaliteiten:

- Eén klant per 10 m² wordt toegelaten gedurende een periode van maximum 30 minuten of zolang als gebruikelijk in geval van een afspraak;*
- Indien het voor klanten toegankelijke vloeroppervlakte minder dan 20 m² bedraagt, is het toegelaten om twee klanten te ontvangen, mits een afstand van 1,5 meter tussen elke persoon gegarandeerd is;*
- De onderneming stelt middelen om de noodzakelijke handhygiëne te voorzien ter beschikking van het personeel en de klanten.*

Er wordt individueel gewinkeld en gedurende een periode van maximum 30 minuten, behalve in geval van een afspraak.

In afwijking van het derde lid, mag een volwassene de minderjarigen die onder hetzelfde dak wonen of een persoon die nood heeft aan begeleiding, vergezellen.

§ 3. De in paragraaf 1, eerste lid, bedoelde ondernemingen, nemen tijdig passende preventiemaatregelen om de toepassing van de regels voorzien in paragraaf 2, eerste lid, te garanderen of, indien dit niet mogelijk is, een minstens gelijkwaardig niveau van bescherming te bieden.

Deze gepaste preventiemaatregelen zijn veiligheids- en gezondheidsvoorschriften van materiële, technische en/of organisatorische aard, zoals gedefinieerd in :

- de "Generieke gids betreffende de opening van de handelszaken om de verspreiding van het COVID-19-virus tegen te gaan", beschikbaar op de website van de Federale Overheidsdienst Economie, aangevuld met richtlijnen op sectoraal en/of ondernemingsniveau, en/of andere gepaste maatregelen die een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden;*
- de "Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op de werkplaats tegen te gaan", op de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, aangevuld met richtlijnen op sectoraal en/of ondernemingsniveau, en/of andere gepaste maatregelen die een gelijkwaardig beschermingsniveau bieden. Collectieve maatregelen hebben steeds voorrang op individuele maatregelen.*

Deze passende preventiemaatregelen worden op ondernemingsniveau uitgewerkt en genomen met inachtneming van de regels van het sociaal overleg in de onderneming, of bij ontstentenis daarvan in overleg met de betrokken werknemers, en in overleg met de diensten voor preventie en bescherming op het werk.

De ondernemingen informeren de werknemers tijdig over de geldende preventiemaatregelen en verstrekken hen een passende opleiding. Ze informeren ook derden tijdig over de geldende preventiemaatregelen.

Werkgevers, werknemers en derden zijn ertoe gehouden de in de onderneming geldende preventiemaatregelen toe te passen.

(...)"

Er wordt eveneens bepaald dat de ondernemingen passende preventiemaatregelen kunnen nemen zoals bepaald in de "Generieke gids om de verspreiding van COVID-19 op het werk tegen te gaan", die ter beschikking wordt gesteld op de website van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid,

Arbeid en Sociaal Overleg, aangevuld met richtlijnen op sectoraal en/of ondernemingsniveau, en/of andere passende maatregelen die minstens een gelijkwaardig niveau van bescherming bieden (art. 2 en 3).

De verhuissector deed daarvoor het nodige met hun covidprotocol (<https://werk.belgie.be/sites/default/files/content/documents/Coronavirus/sector/sectorgidsverhuissector.pdf>)

Bij Ministerieel besluit d.d. 20 mei 2020 houdende wijziging van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (B.S. 20 mei 2020), werd uitdrukkelijk het volgende opgenomen wat als een noodzakelijke verplaatsing dient te worden beschouwd:

“Artikel 1.

Artikel 8 van het ministerieel besluit van 23 maart 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken, wordt vervangen als volgt :

(...)

Het is verboden om zich op de openbare weg en in openbare plaatsen te bevinden, behalve in geval van noodzakelijkheid.

Worden onder meer beschouwd als noodzakelijk, verplaatsingen zoals :

- om zich te begeven van en naar de plaatsen waarvan de opening is toegelaten op basis van artikelen 1, 2 en 3;*
- om toegang te hebben tot bankautomaten en postkantoren;*
- om toegang te hebben tot medische zorgen;*
- om tegemoet te komen aan familiale noden, zoals een bezoek brengen aan een partner of kinderen in het kader van co-ouderschap;*
- om bijstand en zorgen te voorzien voor oudere personen, voor minderjarigen, voor mindervalide personen en voor kwetsbare personen;*
- om te zorgen voor dieren;*
- om de professionele verplaatsingen uit te voeren, met inbegrip van het woon-werkverkeer;*
- om de verplaatsingen in het kader van vrijwilligerswerk binnen een bedrijf van een cruciale sector of een essentiële dienst bedoeld in artikel 3 uit te voeren, met inbegrip van het woon-werkverkeer;*
- om activiteiten bedoeld in artikel 5, tweede lid en artikel 5bis uit te oefenen;*
- om de verplaatsingen uit te voeren in het kader van artikel 6;*
- om verplaatsingen uit te voeren in het kader van de verkoop of het verhuren van onroerende goederen; (eigen onderlijning)*
- om zich te begeven van en naar de tweede verblijfplaats bedoeld in het eerste lid."*

Slechts bij het Ministerieel besluit van 28 oktober 2020 houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken (B.S. 28 oktober 2020), mochten plaatsbezoeken aan woningen niet meer doorgaan.

De Geschillencommissie stelt bijgevolg vast dat er geen sprake is van overmacht in hoofde van verzoekster teneinde reeds te verhuizen in de zomer van 2020. De regels voor verhuis en plaatsbezoeken waren vanaf mei 2020 tot en met 28 oktober 2020 identiek en bijgevolg niet

verboden. Als verzoekster kon verhuizen op 26 oktober 2020, zou zij – louter op basis van de maatregelen omwille van COVID-19 - evenzeer in de zomer van 2020 hebben kunnen verhuizen.

Uit de gedetailleerde toelichting van de verzoekster ter zitting is echter gebleken dat de reden voor de laattijdige verhuis van de verzoekster gelegen is in een verhuisprobleem in hoofde van de verkopers van de woning die de verzoekster aankocht: met name stelt de Geschillencommissie vast dat de verzoekster niet kon verhuizen op 1 augustus 2020 zoals aanvankelijk overeengekomen met de verkopers omdat de verkopers zelf niet konden verhuizen naar hun nieuwe woning doordat wezenlijke belangrijke werken in hun nieuwe woning niet konden doorgaan ten gevolge van de COVID-19 pandemie. De verzoekster verschafte hierover de nodige toelichting in antwoord op de gedetailleerde vragen van de Geschillencommissie die haar toelichting als waarachtig beschouwt, tevens gelet op het stavingsstuk dat de verzoekster naderhand nog bezorgde, namelijk een verklaring op eer van de verkopers van de betreffende woning.

Besluit:

Hoewel de Geschillencommissie vaststelt dat de verwerende partij correct heeft gehandeld door rekening te houden met de gezinssituatie op 31 augustus 2020 en bijgevolg ook initieel terecht de schooltoeslag voor het schooljaar 2020-2021 heeft geweigerd aan verzoekster voor de kinderen ....., meent de Geschillencommissie dat rekening dient te worden gehouden met de nieuwe elementen betreffende de situatie van overmacht die de verzoekster bijbracht in het kader van de procedure voor de Geschillencommissie en waarbij de Commissie meent dat deze als waarachtig en voldoende gestaafd kunnen worden beschouwd.

Het feit dat verzoekster niet kon verhuizen was te wijten aan het feit dat de verkopers van haar toekomstige woning niet konden verhuizen, gelet op vertragingen bij wezenlijk belangrijke werkzaamheden die in de nieuwe woning van de verkopers uitgevoerd dienden te worden, te wijten aan de COVID-19-pandemie en de daarbij horende maatregelen. De Geschillencommissie meent derhalve dat deze omstandigheden in hoofde van verzoekster een **onvoorziene** omstandigheid uitmaken, die **buiten de controle** van de partij ligt en die de nakoming van de verbintenis geheel **onmogelijk** maakt, waardoor er in hoofde van verzoekster sprake is van overmacht.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekende partij ontvankelijk en **gegrond** is.

Aldus uitgesproken te Brussel op **26 maart 2021**;

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien Regie) en de heer Peter Keustermans (MyFamily), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

Door toepassing van het Decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wijzigt vanaf 18 april 2019 de naam van 'Kind en Gezin' in 'Opgroeien regie'.

De taken en opdrachten van het agentschap Kind en Gezin worden integraal overgenomen.

Vanaf de inwerkingtreding van het vermelde decreet van 1 maart 2019 wordt op alle officiële documenten de benaming 'Opgroeien regie' gebruikt.

De benaming Kind en Gezin wordt nog behouden in communicatie naar de ouders en voorzieningen om de herkenbaarheid en continuïteit van de dienstverlening te behouden.